

(25. 3.)

VERSLAG.

(Niet in de Bijlagen opgenomen.)

(25. 4.)

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS OMTRENT DE IN
HARE HANDEN GESTELDE VERZOEKSCRIFTEN.

In handen der Commissie van Rapporteurs zijn gesteld 285 adressen betrekkelijk bovengenoemd wetsontwerp, alle in onderstaanden staat vermeld, met aanduiding van het verzoek.

I. ADRESSEN betrekkelijk het oorspronkelijke wetsontwerp.

1.	Leden van het hoofdbestuur der Vereeniging „Vergunning” te Amsterdam.	Verwerping van het wetsontwerp.
2.	Vereeniging „Onderling Belang”, Vereeniging van kleinhandelaren in sterken drank, te 's Gravenhage.	Het wetsontwerp niet aan te nemen, zooals het is ingediend.
3.	V. D. EELAART te Schiedam en andere distillateurs te Schiedam, Rotterdam, Delft en den Haag.	Verwerping van het wetsontwerp.
4.	LUTZ EN VAN LANGEVELD en andere distillateurs, allen te Rotterdam.	Idem.
5.	M. VAN ZANTEN en andere distillateurs, slijters, tappers, houders van vergunningen en eigenaren van huizen waarin vergunningsrechten worden uitgeoefend, allen te Dordrecht.	Idem.
6.	W. R. MEIJER, kleinhandelaar in sterke dranken met vergunning te Amsterdam.	Rekening houden met door adressant geschetste toestanden.
7.	J. J. LIESKER en andere handelaren in gedistilleerd en houders van vergunningen, te Gouda.	Verwerping van het wetsontwerp.
8.	J. SEVENS, wed. H. ABELS, te Grave.	Wijziging van het wetsontwerp.
9.	J. A. VAN BEEK, te Amsterdam.	Protest tegen het wetsontwerp.
10.	P. LUGTENBURG en andere koffiehuishouders en drankverkoopers te Brielle.	Adhaesie aan het adres der Vereeniging „Vergunning” te Rotterdam (<i>niet ingekomen</i>).
11.	J. MARINUS en andere koffiehuishouders met vergunning te Tilburg	Verwerping van het wetsontwerp.
12.	Hoofdbestuur der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van alcohol-houdende dranken, gevestigd te Amsterdam.	Instemming met het wetsontwerp en opgave van gewenschte wijzigingen en aanvullingen.
13/14.	18 adressen houdende adhaesie aan adres n°. 12 en verzoek tot spoedige aanneming van het wetsontwerp.	
15.	4 adressen houdende adhaesie aan adres n°. 12.	
16.	M. WITTEBOON te Amsterdam.	Niet ontnemen van adressants vergunning.
17.	Comité der openluchtmeeting van geheelonthouding op 19 Augustus te Drachten gehouden.	Aanneming van het wetsontwerp, mits met bepaalde eischen worde rekening gehouden.
18.	Afdeelingen Zwaagwesteinde en Dokkum e. o. der Ned. Vereeniging tot afschaffing van alcohol-houdende dranken.	Idem.

19.	Afdeeling Dordrecht van den Nederl. Protestantenbond.	Aanneming van het wetsontwerp.
20.	A. VAN HOLLAND, caféhuishouder te 's Gravenhage.	Wijziging van het wetsontwerp.
21.	M. VAN DIS Dz. en andere herbergiers en grossiers in gedistilleerd te Fijnaart.	Verwerping van het wetsontwerp.
22.	VAN OOSTVEEN en C°. en andere wijnhandelaren in Nederland.	Art. II van het wetsontwerp niet aan te nemen.
23.	Bestuur van den „Nederlandschen Brouwersbond”.	Tot stand brengen van door adressant gewenschte bepalingen.
24.	H. VAN DER MEULEN e. a. te Leeuwarden.	Aanneming van het wetsontwerp.
25.	Friesche Bond van hotel-, café- en societeithouders, te Leeuwarden.	Verwerping van het wetsontwerp, althans niet aan te nemen zooals het is ingediend.
26.	GEERS. VAN DER SCHALK en andere distillateurs te Schiedam.	Verwerping van het wetsontwerp.
27.	Hoofdbestuur van de Vereeniging „Bierhuishoudersbond”, gevestigd te Rotterdam.	Idem.
28.	J. W. HOOGENSTRAATEN EN ZOON en andere distillateurs te Leiden, Amsterdam, Hoorn, Sappemeer, Hoogezand, Zutphen, Dieren, Woerden, Gouda en Culemborg.	Idem.
29.	A. DEFRESNE en andere distillateurs, slijters en koffiehuis-houders, te Maastricht.	Verwerping van het wetsontwerp of wijziging in door adres-santen gewenschten zin.
30.	Commissie, benoemd in eene op 15 Juni 1900 gehouden vergadering van vergunninghouders, te Zwolle.	Verwerping van het wetsontwerp
31.	H. KLUYTMANN en andere neringdoenden, tappers of slijters in gedistilleerd, met vergunning tot verkoop in het klein, allen te Oisterwijk (Noordbrabant).	Idem.
32.	Vereeniging van Handelaren, gevestigd te Groningen. 8 adressen houdende adhaesie aan adres n°. 32.	Verwerping van het wetsontwerp en indiening van een nieuw ontwerp, waarbij met de wenschen van adressante worde rekening gehouden.
33.	WED. A. TERNEUZEN en andere houders van vergunningen tot verkoop van sterken drank in het klein, te Uden (Noordbrabant).	Verwerping van het wetsontwerp.
34.	WED. HOUWING en andere houders van eene localiteit met vergunning voor den verkoop van sterken drank in het klein of handelaren in gedistilleerd, allen te Delfzijl of Appingedam.	Idem.
35.	B. VAN ZADELHOF en andere vergunninghouders te Grave.	Idem.
36.	Bestuur en raad van toezicht van de „Vereeniging tot behartiging van de belangen der huiseigenaren in Neder-land”, gevestigd te Amsterdam.	Verwerping van door adressant aangegeven bepalingen van het wetsontwerp.
37.	Vereeniging „Nederlandsche Christelijke Geheelonthouders-bond”, te Haarlem.	Aanneming van art. V van het wetsontwerp.
38.	R. HIBMA e. a. te Leeuwarden.	Aanneming van het wetsontwerp.
39.	Kamer van koophandel en fabrieken te Middelburg.	Wijziging van het wetsontwerp.
40.	Kamer van koophandel en fabrieken te Dordrecht. 3 adressen, houdende adhaesie aan adres n°. 40.	Verwerping van het wetsontwerp, en indiening van een nieuw ontwerp.
41.	A. (G. TELJER en andere houders van vergunningen tot den verkoop van sterken drank in het klein, te Deventer.	Verwerping van het wetsontwerp.
42.	Bestuur der Vereeniging „Vergunning”, te Utrecht.	Idem.
43.	Kamer van koophandel en fabrieken, te Maastricht.	Verwerping van het wetsontwerp althans het niet ongewijzigd aan te nemen.
44.	20 adressen van houders eener vergunning tot verkoop van sterken drank in het klein, te Assen, Vries, Gas-selte, Anlo, Dalen, Dwingeloo, Zweeloo, Coevorden, Smilde, Beilen, Westerbork, Rolde, Hoogeveen, Peise, Diever, Roden, Borger, Nieuw-Buinen, Zuidlaren, Schoonebeek.	Het wetsontwerp niet ongewijzigd aan te nemen.
45.	J. G. JANSONIUS, te Drachten en andere drankbestrijders van allerlei richting te Utrecht, Amsterdam, Heerenveen, Maastricht, Haarlem en Medemblik.	Aanneming van het wetsontwerp, zoo mogelijk gewijzigd in den door adressanten gewenschten zin.
46.	37 adressen (met tal van verklaringen van instemming) houdende adhaesie aan adres n°. 45 en	Verzoek om spoedige aanneming van het wetsontwerp.

47.	Afdeeling „Maasclub” der Nederl. Onderwijzers-propaganda-club voor drankbestrijding.	Opnemen van bepalingen tot bescherming van kinderen tegen drankverleiding.
48.	Vereeniging „Friesche Bond van hotel-, café en societeit-houders”, gevestigd te Leeuwarden.	Verwerping van het wetsontwerp.
49.	Hoofdbestuur der Nationale Christen-Geheel-Onthouders-vereeniging. 24 adressen, houdende adhaesie aan adres n°. 49.	Wijziging en aanvulling van het wetsontwerp
50.	Kamer van koophandel en fabrieken te Winschoten.	Verwerping van het wetsontwerp en indiening van een nieuw ontwerp waarbij met adressants bezwaren rekening worde gehouden.
51.	Kamer van koophandel en fabrieken te Leiden.	Verwerping van het wetsontwerp.
52.	Hoofdbestuur van den Volksbond, Vereeniging tegen drankmisbruik, gevestigd te Amsterdam.	Aanneming van het wetsontwerp, zooveel mogelijk gewijzigd in den door adressant aangeduiden zin.
53.	J. DE BOS en andere ingezetenen van Drachten en omstreken.	Aanneming van het wetsontwerp.
54.	H. MOOLENBEEK e. a. te 's Gravenhage.	De strekking van het wetsontwerp zóó te wijzigen, dat een ieder vrij zij handel in sterken drank te drijven.
55.	E. A. MEIRING e. a., allen houders van eene localiteit waar met vergunning sterken drank in het klein wordt verkocht, te Slochteren.	Verwerping van het wetsontwerp.
56.	Kamer van koophandel en fabrieken te Arnhem. 2 adressen houdende adhaesie aan adres n°. 56.	Verwerping van het wetsontwerp, tenzij het belangrijk worde gewijzigd.
57.	D. HESSE e. a. te De Wilp.	Instemming met het wetsontwerp.
58.	Adres van het hoofdbestuur van den Bond van Nederlandsche onderwijzers en 9 andere adressen.	Adhaesie aan een adres van het hoofdbestuur van de Nederlandsche Onderwijzers-propaganda-club aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie, in zake bescherming van de jeugd tegen drankverleiding.
59.	Hoofdbestuur van den Nederl. Vrouwenbond voor Geheel-Onthouding, te Amsterdam.	Aanvulling van het wetsontwerp met bepalingen omtrent bescherming van jeugdige personen tegen drankverleiding.
60.	Wed. ^{en} E. KOOPS, J. ZINIERS en R. SMIT, allen houdsters eener tapperij, te Assen.	Wijziging van het wetsontwerp.
61.	P. HOPPE, A. J. VAN ZON, VLEK en C ^o ., stoombierbrouwerij de Kroon te Arnhem, VETTER en C ^o ., J. G. COOYMANS en vele anderen, allen bierbrouwers, distillateurs, likeurstokers, handelaren in sterke dranken in het groot of in het klein, enz.	Het wetsontwerp, althans wat de hoofdbepalingen betreft, niet aan te nemen.
62.	Voorzitter en secretaris der Vereeniging „de Nederlandsche Hotelhoudersbond”.	Verwerping van het wetsontwerp.
63.	Vereeniging voor Handel, Nijverheid en Gemeentebelangten te 's Gravenhage.	Verwerping van het wetsontwerp en indiening van een nieuw ontwerp.
64.	Bestuur der Naamlooze Vennootschap: de Ruttens Bierbrouwerij „de Zwarte Ruiter”.	Toepassing der bepalingen van de Drankwet omtrent vergroo-ting der lokalen, waar sterke drank in het klein wordt verkocht.
65.	Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam.	Bedenkingen tegen het wetsontwerp.
66.	Hoofdbestuur der Gereformeerde Vereeniging voor drankbestrijding. 12 adressen, houdende adhaesie aan adres n°. 66.	Aanneming van het wetsontwerp met de wijzigingen, aangegeven in adres n°. 45 en het adres aan de Regeering van de Ned. Onderwijzers-propaganda-club.
67.	Kerkeraad der Nederd. Hervormde Gemeente te Arnhem.	Aanvulling van het wetsontwerp.
68.	Vereeniging van Nederlandsche Patroons „Boaz” te Amsterdam.	Instemming met het wetsontwerp.
69.	Kamer van koophandel en fabrieken te Meppel.	Bezwaren tegen het wetsontwerp.
70.	Afd. Baarn der Nationaal Christen Geheelonthouders-Vereeniging.	Aanneming van het wetsontwerp met de wijzigingen aangegeven in adres n°. 45.
71.	H. BRUINS jr. predikant te Knijpe, e. a.	Spoedig tot stand brengen van de noodzakelijke wijziging en aanvulling der Drankwet.
72.	G. VELDMAN e. a. te Oudeschool.	Idem.
73.	VAN DAALen e. a. te Heerenveen.	Idem.
74.	A. VAN DER SCHAAF e. a. te Heerenveen.	Idem.
75.	I. K. DIJKSTRA e. a. te Heerenveen.	Idem.
76.	Y. BOSMA e. a. te Heerenveen.	Idem.
77.	M. J. VAN DER MEULEN e. a. te Heerenveen.	Idem.

78.	Kamer van koophandel en fabrieken te Delft.	Het wetsontwerp niet aan te nemen en adhaesie aan de adressen nos. 40 en 56.
79.	Hoofdbestuur van de Nederlandsche vereeniging tot bevordering van Zondagsrust.	Wijziging van het wetsontwerp.
80.	Kamer van koophandel en fabrieken te Groningen.	Verwerping van het wetsontwerp tenzij het zoodanig worde gewijzigd, dat de intrekking van vergunningen op 1 Mei 1901 worde vermeden.
81.	President en secretaris der Vereeniging tot verbetering van Armenzorg te Utrecht.	Aanreeming van het wetsontwerp, al of niet gewijzigd.
82.	Bestuur der afdeling Zwolle van het Nederlandsch Werkliedenverbond „Patrimonium”.	Aanneming van het wetsontwerp, gewijzigd in den door adresant gewenschten geest.
83.	Hoofdbestuur van den Nederlandschen Protestantenvbond, gevestigd te Utrecht.	Mededeeling van een aangenomen voorstel en verzoek aan den daarin uitgesproken wensch aandacht te schenken.
84.	Afdeling Lioessens van „Patrimonium”.	Instemming met het wetsontwerp.
85.	Afdeling „Deventer” van den Volksbond, vereeniging tegen drankmisbruik, en drie andere vereenigingen te Deventer.	Aanneming van het wetsontwerp.
86.	Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Nunspeet.	Idem.
87.	Bestuur der Amsterdamsche sigaren-winkeliersvereeniging.	Aanvulling van het wetsontwerp.
88.	Afdeling „Patrimonium” te Sexbierum en Pietersbierum.	Instemming met het wetsontwerp.
89.	Kerkeraad der Gereformeerde Kerk van Oppenhuizen en Uitwellingerga.	Wijziging van het wetsontwerp.
90.	Kamer van koophandel en fabrieken te Deventer.	Wijziging van het wetsontwerp.
91.	PACK, namens de vergadering op 28 November 1900 gehouden in het lokaal van de neutrale geheel-onthouders te Deventer.	Tegengaan alcoholverkoop.
92.	Nederlandsche vereeniging tot bevordering van het herstel van drankzuchtigen, gevestigd te Amsterdam.	Instemming met den geest van het wetsontwerp.
93.	Kerkeraad der Gereformeerde Kerk van Dirkshorn c. a.	Aanneming van het wetsontwerp.
94.	Synodale Commissie der Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland en 50 adressen, hoofdzakelijk van kerkeraden van Gereformeerde Kerken.	Aanneming van het wetsontwerp, met de wijzigingen en aanvullingen bedoeld in de adressen n°. 45, 66 en 58.
95.	4 adressen van: het Comité voor drankbestrijding te Enschedé, bestuurders der vereeniging de Nederlandsche Christelijke Geheel onthouders-bond, afd. Amsterdam van de Ned. Onderwijzers-Propoganda- Club, Voorzitter en secretaris der door de Nat. Chr. geheel onthouders-vergaderingen en 3 andere vereenigingen op 17 November 1900 te Sneek gehouden vergadering.	Aanneming van het wetsontwerp, en adhaesie aan de adressen n°. 45 en 58.
96.	Kerkeraad der Ned-Hervormde gemeente te Wassenaar.	Aanneming van het wetsontwerp, met de wijzigingen bedoeld in de adressen n°. 66 en 58.
97.	Gemeenschappelijke Kamer van koophandel en fabrieken voor de gemeenten Eindhoven, Woensel, Gestel en Stratum, gevestigd te Eindhoven.	Het wetsontwerp niet aan te nemen en adhaesie aan de adressen n°. 40 en 56.
98.	Afd. Alkmaar van den Volksbond, Vereeniging tegen drankmisbruik.	Aanneming van het wetsontwerp met enkele wijzigingen.

II. ADRESSEN betreffende het gewijzigd wetsontwerp.

99.	J. G. JANSONIUS te Drachten, mede namens zeven anderen.	Wijziging en aanvulling van het wetsontwerp en bevordering van de spoedige totstandkoming der drankwetsherziening.
100.	Leden van het hoofdbestuur der Vereeniging „Vergunning” te Amsterdam.	Verwerping van het wetsontwerp.
101.	Hoofdbestuurders der Nederlandsche Onderwijzers Propaganda-club (voor drankbestrijding), met adhaesie-bevestigingen van: 5050 bij het Hooger-, Middelbaar- of Lager Onderwijs betrokken personen, 9876 ouders en 36 verschillende Onderwijzers-, politieke-, drankbestrijders- of vakvereenigingen.	Opnemen van bepalingen tot bescherming van jeugdige personen tegen drankverleiding.
102.	Firma P. HOPPE en andere distillateurs	Verwerping van het wetsontwerp.

Voor zoover in de adressen, naar aanleiding van het oorspronkelijke wetsontwerp ingediend, beschouwingen en bezwaren voorkomen omtrent bepalingen, die in het gewijzigd voorstel niet zijn behouden, wordt volstaan met hieronder slechts aan te stippen welke bepalingen die beschouwingen en bezwaren betroffen en in welke adressen zij voorkomen.

A. De vermindering van het aantal vergunningen met 1 Mei 1901.

(1—5, 21, 26, 28—30, 35, 40—43, 48, 51, 56, 61, 62, 65, 69, 78, 80, 82, 90.)

B. Gevolgen van die vermindering; toestanden die daardoor zouden ontstaan.

(1—5, 7, 9, 11, 20, 21, 23, 25, 26, 28—36, 40, 41, 43, 44, 48, 50, 55, 56, 61—63, 65, 69, 78, 80, 90.)

C. De regeling betreffende het verkrijgen van vergunningen met ingang van 1 Mei 1901. (Art. XXX).

1°. In het algemeen. (2, 12, 48, 50, 55, 63.)

2°. Stelsel van opbieden. (1—5, 21, 26—28, 30, 34, 41, 48, 51, 55, 56, 61, 62, 65, 69.)

3°. Schadeloosstelling wegens verlies van vergunning. (1, 3—5, 9, 21, 26, 28—30, 33—35, 41, 51, 55, 56, 62.)

D. Verbod van combinatie van tapperij met andere winkeling met ingang van 1 Mei 1901. (39.)

De verdere beschouwingen, argumenten, bezwaren en wenschen der adressanten zijn samengevoegd onder de hierna volgende rubrieken. De in elke rubriek aangehaalde cijfers (die ook op de adressen zelf als volgnummer in rood zijn gesteld), corresponderen met die, waaronder de adressen op de bovenstaande lijst zijn aangeduid.

Algemeen.

DRANKMISBRUIK EN DRANKWET.

Drankmisbruik is een volksramp, zooveel doenlijk tegen te gaan (5). Maatregelen daartoe vinden volle instemming (40, 92). Drankwetsherziening zij niet afhankelijk van instelling eener Staatscommissie en worde vóór alles dienstbaar gemaakt aan het nemen van maatregelen tot scherper wering van clandestienen drankverkoop (45).

Vermeerdering gebruik van bier, de werking der matigheidsgenootschappen, invloed Heilsleger, de sport (3, 4, 21, 26, 28), de anti-drankpropaganda der socialisten (9), intellectuele en economische vooruitgang (50) doen het drankmisbruik verminderen. Die vermindering is voor het geringste deel toe te schrijven aan de nuttige werking der bestaande wet (3, 4, 21, 26, 28, 42). Dat deze wet de drankbestrijding is ten goede gekomen, is niet bewezen (62). Wel heeft zij algemeen tot ontevredenheid aanleiding gegeven, o. a. door hooge huurprijzen, onjuiste schattingen en beperking der vrijheid van handelen. Daarom ga men bij eene nieuwe Drankwet van een ander systeem uit en bepale: 1°. dat ieder sterken drank mag verkoopen, zoowel in het klein als in het groot, waarvoor jaarlijks (in termijnen) eene vaste som in de gemeentekas zij te storten; 2°. dat alleen in bordeelverkoop van sterken drank is verboden; 3°. dat bij de drankverkoopers op verschillende tijdstippen een onderzoek kan worden ingesteld naar de kwaliteit hunner dranken; 4°. dat, indien blijkt, dat die dranken schadelijke bestanddeelen bevatten, de verkoopers worden gestraft (54).

Drankmisbruik benadeelt ernstig de zedelijke ontwikkeling des volks; de Staat kan en moet daartegen optreden. Daarom herziening der Drankwet gewenscht op zoodanige wijze, dat daarvan in de toekomst inderdaad resultaat zal zijn te wachten (83).

Men handhave de bestaande wet (20, 100, 102) en passe deze

strenger toe (7); de bepalingen tegen clandestienen verkoop moeten worden verscherpt (7, 100).

Het wetsontwerp.

Algemeene opmerkingen.

De beslissing der vraag, of het reeds onder de bestaande wet verminderd drankgebruik per hoofd en het verminderd aantal vergunningen maatregelen, als bij het aanhangige wetsontwerp voorgesteld, noodig maken, wordt met vertrouwen aan het oordeel der Kamer overgelaten (65).

Het aanhangige ontwerp houdt met zijne benaming van „Drankwet” geene rekening en slechts ten deele met het doel, namelijk beteugeling openbare dronkenschap. Even goed als door gedistilleerd wordt drankmisbruik veroorzaakt door overmatig gebruik van wijn of bier. Verkoop van die dranken laat de wet vrij; regelt men ook dien verkoop niet, dan zal toeneeming dronkenschap een gevolg zijn (27).

De strijd tegen drankmisbruik onttaardt in het ontwerp ten onrechte in een strijd tegen vergunninghouders, zonder dat het drankmisbruik er belangrijk door wordt beperkt (56).

Het stelsel van het ontwerp om de vergunning aan een bepaald persoon en niet, als tot dusverre, aan een perceel te verbinden, komt weinig aanbevelenswaardig voor (65). Wenschelijk, dat de vergunning blijve aan de localiteit en niet aan een bepaald persoon (69).

De regeling van het ontwerp leidt er toe, dat bij overliden van een vergunninghouder de vergunning uit de localiteit van den overledene zal verdwijnen. De vergunningen (bijv. in Amsterdam) zullen nergens blijvend zijn (1, 55, 61). Werkelijke café's met vergunning zullen verdwijnen; in allerlei andere localiteiten zal tijdelijk eene vergunning zijn (1, 55). Totaal onbevoegden zullen het beroep van tapper uitoefenen (1).

Men neme in de wet alle zoodanige bepalingen op, welke hare toepassing zooveel mogelijk waarborgen, en passe haar in alle gestrengheid toe (39).

Ten aanzien van de bepaling van het aantal vergunningen naar het aantal inwoners der gemeenten, wordt opgemerkt, dat de verschillende gemeenten niet gelijk zijn, wijl in marktplaatsen op bepaalde dagen het aantal bezoekers vaak het aantal inwoners verre overtreft (100, 102).

Het wetsontwerp met instemming begroet (12, 19, 24, 38, 45, 52, 53, 57, 66, 68, 70—77, 81, 82, 84, 86, 88, 92, 93). Het bevat tal van bepalingen, welke aan de bestrijding van het drankmisbruik (68, 70) en daarmee ook aan den arbeid zullen ten goede komen (68).

De samenstelling.

Bij de samenstelling zijn de belanghebbenden bij den verkoop of de vervaardiging van sterken drank niet gehoord; dit werkt het tot stand komen van juiste en doeltreffende bepalingen niet in de hand (3, 4, 21, 26, 28). Met geen der wenschen, door 15 000 ingezetenen (waaronder ongeveer alle brouwers en distillateurs in Nederland) bij adres aan den Minister van Binnelandsche Zaken kenbaar gemaakt, is rekening gehouden (27).

Vermindering van het aantal vergunningen.

Rechtvaardigheid eischt geleidelijke vermindering (5, 33, 80, 90). Men late eenvoudig de bestaande vergunningen uitsterven (35), of bepale dat voor allen, die onder de tegenwoordige wet vergunning hebben, dit recht aan hun persoon verzekerd blijft zoolang zij leven (63, 80). In ieder geval neme men een lang overgangstijdsperk aan voor de vermindering (51); daardoor zal het doel geleidelijk en zonder schokken worden bereikt (56). Het is gewenscht of het bereiken van het maximum tot 1 Mei 1905 te verschuiven, of het overcompleet vanzelf te laten verdwijnen; in beide gevallen worde de bevoegdheid uitgesproken voor maatschappijen en vereenigingen om vergunningen op te koopen en de dranknering te staken, met financieelen steun van den Staat (45). De omstandigheid, dat reeds sedert 1881 ruim 8000 vergunningen zijn vervallen, wettigt het vermoeden, dat, stelt men bijv. den tijd, waarop het aantal vergunningen tot het maximum moet zijn gebracht, op 1911, 1916 of 1921, het doel

dat de wetgever zich heeft voorgesteld, geleidelijk zal worden bereikt (44, 55).

Er worde bepaald, dat men 2 of 3 vergunningen kan koopen en deze inleveren tegen ééne nieuwe vergunning (1, 2, 9, 42, 48, 63, 65, 80).

De opbrengst van het vergunningsrecht zou door de gemeenten kunnen worden besteed om op alle localiteiten met vergunning, die te koop komen, de hand te leggen (42).

Het is noodzakelijk het beginsel, van hetwelk de wetgever van 1881 uitging (vermindering van het aantal vergunningen), metterdaad tot uitvoering te brengen (52, 85, 98).

De bepalingen, in het gewijzigd ontwerp voorgesteld om het overcompleet der vergunningen te doen verdwijnen, zijn veel aannemelijker dan de in het eerste ontwerp voorgedragen regeling (99).

Daar vermindering van dranklocaliteiten geen vermindering teweegbrengt van het drankverbruik, mogen evenmin als in 1901, met 1906 tal van personen broedeloos worden gemaakt en tal van anderen schromelijk worden benadeeld, zooals volgens het gewijzigd wetsontwerp het geval zal zijn (100, 102).

Gevolgen van vermindering van het aantal vergunningen, ten opzichte van vermindering van het drankmisbruik en drankgebruik.

Vermindering gebruik van sterken drank zal niet worden bereikt (1, 23, 29, 33). Geen verband tusschen aantal tapperijen en verbruik sterken drank (42). Het dogma, dat vermindering van dranklocaliteiten vermindering van verbruik zal ten gevolge hebben, is zoowel hier te lande als in het buitenland onwaar gebleken (61). Wie drank wil gebruiken, laat het niet omdat hij iets verder moet loopen (1, 9, 42). Het grootste misbruik van sterken drank wordt gemaakt in kroegen en koffiehuisen zonder vergunning (33). Het motief voor vermindering: „de gelegenheid maakt den dief” zou slechts waarde hebben, indien tapperijen, zoo niet geheel verboden, dan toch tot zeer enkele beperkt werden, waarvan om fiscale en andere redenen wel geen sprake zal zijn (5).

Vermindering drankmisbruik zeer dubieus (5, 43). Indien het sedert het tot stand komen der bestaande wet moge verminderd zijn, dan is dat niet ten gevolge van een kleiner aantal tapperijen, maar door andere oorzaken, als toenemend gebruik van bier, anti-drankpropaganda (5) en door meerdere ontwikkeling der volksklasse (1).

De grootste drankmisbruikers zitten thuis. Vermindering aantal vergunningen leidt tot meer drinken thuis; gevaar dat daardoor ook de vrouw slachtoffer van den drank wordt (9).

Het is te verwachten, dat de vermindering van het drankmisbruik zeer zal worden bevorderd (45).

De artikelen.

Artikel II. (De uitbreiding van het begrip „kleinhandel” van 2 tot 5 L.).

Het nut der bepaling is met het oog op het tegengaan van drankmisbruik in hooge mate twijfelachtig (50, 51, 56). Leidt niet tot beperking van drankgebruik in huis en werkplaats (3, 4, 21, 22, 26, 28). Gevolg zal zijn, dat de gebruiker, zijne huisgenooten of mede-arbeiders, zullen worden verlost vijf in plaats van twee liters te koopen (3, 4, 21, 26, 28). De bepaling is niet in het belang van: 1°. den detailwijnhandel, die zich ook bezighoudt met den verkoop van buitenlandsch gedistilleerd; 2°. van hen, die buitenlandsch gedistilleerd van wijnhandelaren betrekken. Geeft alleen verplaatsing, niet vermindering van den verkoop (22).

Als middel tot beperking clandestienen verkoop heeft de verhooging eenige waarde; maar is de verhooging dan wel voldoende? (56).

De bepaling is eene verbetering (42).

Artikel III. (Verhooging maximum).

De schrapping van de verhooging van het maximum in art. 2de lid der Drankwet, is gewenscht (12).

(Handhaving buitengewone vergunningen).

Past geenszins in het kader der wet en verzwakt zeer hare toepassing (12). Is bedenkelijk (56), strijdt met het volksbelang (49), moet niet geoorloofd zijn (45, 63, 82). — In ieder geval kome de bevoegdheid tot het verleenen van vergunningen boven het maximum alleen aan de Regeering (45).

Artikel IV. (Vestiging van dranklocaliteiten in nieuwe stadsgedelten).

Voorziening in den toestand, dat in oude stadsgedelten vele vergunningen zijn en nieuwe gedeelten soms geheel er van verstoken zijn, is noodig (32). Dit zou kunnen geschieden door eene bepaling, welke hem, die eenmaal in het bezit eener vergunning is, bevoegdheid verleent daarvan gebruik te maken waar hij wil. Zulk eene bepaling zal tevens strekken tot bevestiging van den clandestienen drankverkoop (63).

(Eischen, waaraan dranklocaliteiten moeten voldoen).

Onder de bestaande wet werd verbouwing en verfraaiing der localiteiten door verschillende oorzaken tegengewerkt. Nu eischen te stellen aan localiteiten, die onder den druk der bestaande wet niet verbeterd konden worden, is in hooge mate onrechtvaardig (42).

Het stellen van eischen is zeer gewenscht, maar dan ook voor alle overige localiteiten waar dranken worden verkocht (56). Bij algemeenen maatregel van bestuur moeten, ten einde den clandestienen verkoop te treffen, bijzondere eischen worden gesteld voor die localiteiten, waar gezegd worden andere dan sterke dranken verkocht te worden (42).

De bepaling wordt gewenscht (88) en de goede bedoeling geëwaarderd (78).

(Sluiting bij lotingen militie en in andere omstandigheden).

De bepaling schijnt bedenkelijk (56). Indien zij zoo wordt bedoeld, dat alleen de localiteiten, gelegen in den omtrek van het lotingslokaal, moeten sluiten, dan dient aan de houders dier gelegenheden schadeloosstelling gegeven te worden (42).

De bepaling omtrent sluiting op lotingsdagen is eene zeer noodwendige verbetering der Drankwet. De woorden: „andere omstandigheden” te vervangen door: „op Christelijke en nationale feestdagen en op andere dagen” (12).

(Verbod van drankverkoop op Zon- en feestdagen en des nachts).

Gewenscht is de opneming eener bepaling, waarbij drankverkoop op Zondagen (49, 67, 88) en algemeen erkende Christelijke feestdagen geheel wordt verboden (49). Wil men ernstig het doel bereiken, dan verbiede men den verkoop van sterken drank in het algemeen op Zondag (56).

Onder geene voorwaarde worde drankverkoop toegestaan na 10 uur des avonds en vóór 7 uur des morgens, of na Zaterdagavond 6 uur en vóór het middaguur van Maandag (66, 89).

Dringend wordt opneming verzocht van bepalingen, die leiden kunnen tot geheele of gedeeltelijke sluiting van sociëteiten, koffiehuisen, kroegen en dergelijke op den Zondag (79).

Artikel V. Art. 3, n°. 2, der Drankwet. (Verbod van vergunning voor wachtkamers).

Gelijkstelling wachtkamers openbare middelen van vervoer met lokalen openbaren dienst is dringend noodig (12, 45, 49, 99).

Nieuw n°. 3. (Verbod van drankverkoop op den publieken weg).

De bepaling van het wetsontwerp is noodig (12, 45).

Art. 3, n°. 8, der Drankwet.

Voortaan moet geene vergunning worden verleend aan personen, die eenig bijberoep uitoefenen, behalve bedrijven waaraan de drankverkoop inhaerent is (45).

Verbod van vergunning voor kappers-, tevens barbierswinkels, is noodig (12).

Art. 3, n°. 8, nieuw n°. 9. (Verbod van vergunning voor lokalen waar arbeidsloonen plegen te worden uitbetaald).

Noodwendige verbetering der bestaande wet (12). Wordt van ganscher harte toegejuicht. Uitbetaling in lokalen met vergunning geeft dikwijls aanleiding tot dronkenschap. Bepalingen gewenscht, dat noch bij particuliere, noch bij Rijkswerken de loonen mogen worden uitbetaald in lokalen waar sterke drank wordt verkocht (37).

Nieuw n°. 10.

De invoeging van de woorden „scheepsbevrachter of stevedore” is eene noodwendige verbetering der bestaande wet (12).

Artikel IX. I. Vergunningsrecht.

a. Het vergunningsrecht als inkomst voor de gemeenten.

Storting vergunningsrecht in gemeentekas is niet in het belang eener goede toepassing der wet (12, 49, 99). Aan de gemeenten is voor een goed deel uitvoering en toepassing der wet opgedragen. Zolang de noodzakelijkheid van krachtige drankbestrijding niet algemeen erkend wordt, is het gewaagd tusschen de gemeentefinanciën en het drankgebruik een band te leggen. De regeling van het openings- en sluitingsuur zal voor de gemeentefinanciën nadeelig kunnen zijn. Onraadzaam daarom de gemeenteraden te stellen tusschen algemeen belang en financieel voordeel der gemeenten (12, 99.) Het geldelijk belang der gemeenten moet worden losgemaakt van het vergunningsrecht (45). Storting van dat recht in 's Rijks schatkist is noodig (49, 100, 102).

Men zou het vergunningsrecht aan de gemeenten kunnen ontnemen en ze uit 's Rijks kas daarvoor eene schadeloosstelling uitkeeren (99).

Pogingen aan te wenden om de geldelijke belangen van den Staat op geleidelijke wijze los te maken van den drankhandel (66, 89).

b. De grondslag voor de berekening van het recht.

Het is te betreuren, dat niet een betere grondslag is voorgesteld (61, 100). Grondslag zij: de omvang van het bedrijf (42).

c. Het bedrag van het recht.

Te hoog; drukt te zwaar; vooral door de invorderbaarheid in eens. Betaling in termijnen gewenscht (2, 48).

Bepaling van *minimum* en *maximum* is een breedvloeiende bron van willekeur. Men stelle een bepaald percentage vast voor het geheele land, althans voor iedere gemeente, welk percentage groter zij voor hen, die per glas, dan voor hen, die per maat verkoopen (42).

d. De verhooging van het recht voor drankverkoop op Zondag en 's avonds na tien uur.

Dat van de reductie, die de bestaande wet verleent, weinig gebruik is gemaakt, is begrijpelijk. Het recht drukt zóó zwaar, dat men zich de weelde niet kon veroorloven eenigen tijd te sluiten. Dat dus de reductie niet op prijs werd gesteld, komt niet omdat men haar niet wenschte, maar omdat men haar niet kon inroepen, wilde men financieel het hoofd boven water houden (2, 48).

Het bestaan van vele houders van tapperijen en koffiehuisen is nagenoeg uitsluitend afhankelijk van het debiet gedurende Zaterdagavond en Zondag (78). Men bepale, dat voor hen, die alleen 's Zondags willen sluiten, het recht evenredig worde verminderd (42).

Strijdt het tappen des nachts en des Zondags niet meer met het beginsel der wet, indien enkele guldens belasting daarvoor worden betaald? (3, 4, 21, 26, 28). Kan bestrijding van het drankmisbruik wel gepaard gaan met versterking van het financieel belang, voor de overheid aan het drankgebruik verbonden? (56).

De financiën van de tappers in de provincie Groningen laten niet toe dit meerdere geldelijke offer te brengen (34).

Het beginsel verdient steun (45).

e. Gevolgen van de afzonderlijke regeling van het bedrag van het vergunningsrecht voor drankverkoop des Zondags en 's avonds na tien uur.

Gevolg zal zijn, dat de tappers in groote steden eene ongemotiveerde verhooging van belasting moeten voldoen, want in die plaatsen kan men noch te 10 uur, noch des Zondags sluiten (1, 42, 56, 100); in de provincie Groningen bijv. ook niet, daar vergaderingen en verkooping in den regel 's avonds of 's Zondags plaats hebben (34, 55). In het algemeen is de regeling zeer nadeelig voor de tappers, die, op verschillende wijzen gedrukt, voor de uitoefening van hun bedrijf op de tijden, dat het meest van drankinrichtingen wordt gebruik gemaakt, weer een extra recht moeten betalen (41).

De verhooging van het recht zal niet of bij hooge uitzondering tot niet-verkoop leiden (62); de clandestiene drankhandel zal belangrijk vermeerderen (100, 102).

Hij, die 's Zondags gaat sluiten, zal van minder conditie worden, dan hij, die dit thans reeds doet (56).

De voorgedragen regeling stelt eene bevoordeeling daar van de bezittenden boven de minder gelukkigen. Bezoekers van den minder bemiddelden vergunninghouder worden gedreven naar zijn meer gefortuneerden collega, waardoor voor genen den strijd om het bestaan wordt verzwagd (3, 4, 21, 26, 28). Verdrukking van de mindergegoeden. Groote café's zullen het surplus betalen, waarschijnlijk zonder verhooging der toch al hooge consumtielijzen; drankinrichtingen voor de lagere klassen zullen de prijzen voor de bedoelde tijden verhoogden of de waren vervalschen om de opcenten te betalen (26, 62). Daardoor en om andere redenen zal de mindere man vooral de nadeelen ondervinden (27).

II. De vastgestelde normale tijd van tappen.

Vele gemeentebesturen zullen het in strijd met de wet achten bij verordening eene beperking te maken van den voor het tappen bij de wet toegestane tijd. Bevoegdheid daartoe uitdrukkelijk uit te spreken. Wenschelijk dat alle drankneringen 's nachts 8 uren moeten gesloten zijn (12).

Van vervoeging van het normale sluitingsuur is geen heil te wachten. Er verrijzen dan nachthuizen en sociëteiten (9). Het is wel wat al te aartsvaderlijk, vooral in grootere plaatsen, het drankgebruik na 10 uur 's avonds tegen te werken (56).

Artikel X. (Vergunning aan rechtspersonen verleend).

Het is noodig te bepalen, dat vergunning niet kan worden gegeven aan eene vereeniging, die rechtspersoonlijkheid bezit. Met het persoonlijk karakter der vergunning is het verlenen daarvan aan rechtspersonen in strijd. Zij sterven niet, indien zij de vereischte formaliteiten slechts nakomen, en het kan toch niet de bedoeling zijn om de associatie van kapitaal boven burgers voor te trekken. Slechts aan den directeur of gérant zou vergunning kunnen worden verleend (42).

De voordeelen, ook bij het gewijzigd wetsontwerp toegekend aan rechtspersonen, zullen tot knoeierij en simulatie in hooge mate aanleiding geven (100, 102).

Men voorkome het verlenen van vergunning aan anderen dan natuurlijke personen, op de wijze aangegeven bij art. 3bis ontwerp Ned. Ver. tot afschaffing van alcohol. dranken (12).

Voor het verlenen van vergunning aan zedelijke lichamen zelve en niet aan een enkelen voor hen handelenden persoon pleiten verschillende gronden, o. a., dat groote koffiehuisen en restaurants zelden tot drankmisbruik en buitensporigheden aanleiding geven; dat deze daarin ook niet zouden worden geduld (65). — Wenschelijk dat duidelijk blijke, dat ook aan maatschappijen en vennootschappen vergunning kan worden verleend (69).

Artikel XI. (Verlenen van vergunning aan logementen).

De bepaling zal worden opgevat als eene verplichting tot verlenen van vergunning aan logementen, indien aan het 1ste lid wordt voldaan. Verandering van bordeelen in logementen

leidt tot ontduiking van art. 3, 6°. Minder imperatief voorschrift gewenscht (12).

Het practisch nut der regeling is twijfelachtig; het jaarlijks viseeren der vergunning zal ontaarden in eene formaliteit, en ten slotte zal toch alles aankomen op de moeilijkheid om overtredingen te constateeren (56).

De goede bedoeling van het voorgestelde art. 7a wordt gewaardeerd (78).

Noodig is het opnemen eener bepaling, dat logementhouders van weigering van vergunning in beroep kunnen komen (69).

Artikel XII. (*Voortzetting van het bedrijf door weduwen en kinderen*).

Eene bepaling, dat, bij overlijden van den man, de weduwe en de kinderen het vergunningsrecht behouden, wordt noodig geoordeeld (5, 8, 32, 33, 60).

(*Laatste lid.*)

Er bestaat op het standpunt der wet geene aanleiding voor deze bepaling (12).

Is eene verbetering, maar beslissing tusschen verbouwing en herbouw zal dikwijls moeilijk zijn (56).

De goede bedoeling der bepaling wordt gewaardeerd (78).

Artikelen XII en XIII. (*Verloren gaan der vergunning bij verbouwing, herbouw of uitbreiding*).

Men waarborge, dat deze bepalingen omtrent het vervallen van vergunningen in het geheele land gelijkelijk worden toegepast (64).

Artikel XIII. (*Verloren gaan der vergunning wegens een der redenen genoemd in art. 9 der wet, sub 1 (oud), 2 en 3 (oud)*).

Verhoogt de huiseigenaar de huur eener localiteit met vergunning, en weigert de huurder te betalen, dan kan de eigenaar den huurder broodeloos maken door eenige verandering aan het perceel aan te brengen, waardoor het niet meer voldoet aan de gestelde voorwaarden en de vergunning verloren gaat. Bij wederverhuuring heeft voorts die eigenaar (in stede van geen recht meer) juist weder een recht van voorrang voor het verkrijgen van vergunning (27).

Indien eene vergunning wordt ingetrokken op grond van nos. 1, 2 of 3 (oud), dus geheel buiten toedoen van den eigenaar, moet deze het recht hebben de vergunning over te nemen (42).

Artikel XVII. (*Oninvorderbaarheid van drankschulden*).

Immoreel (90). Beleedigt het rechtsgevoel (3, 4, 21, 26, 28, 42, 102). Onjuridisch en onbillijk (1, 43, 100). Ongewenscht (56). Bij de wet aan vorderingen, die in werkelijkheid bestaan en waarvoor genoten is hetgeen werd gewenscht, geen gevolg toe te kennen, verslapt het rechtsbewustzijn, wekt onnoodig verbittering en bevoordeelt den onfatsoenlijken kooper boven hem, die gevoel van betamelijkheid bezit (3, 4, 21, 26, 28, 102). Er bestaat geen grond deze vorderingen gelijk te stellen met actiën uit spelen weddenschap (51, 61, 62).

Sterk af te keuren, dat de bestrijding van het drankgebruik plaats vindt ook met dit middel (40, 90), dat ongetwijfeld bron zal zijn van vele andere misbruiken (40). De bepaling zal voor den drankzuchtige een prikkel te meer zijn tot lagen en listen om zijn lust te bevredigen (62). Het artikel uit de wet te verwijderen (90).

Noodwendige verbetering der bestaande wet (12).

Artikel XVIII.

De nieuwe lezing van artikel 15 is eene verbetering (56).

Sub 1°. (*Drankverkoop aan boord van vaartuigen*).

Strijdt met doel der wet. Groot gevaar voor het publiek. Door

instellen van allerlei stoombootlijnen en veeren in plaatsen als Amsterdam en Rotterdam en ook elders, kan het getal drijvende drankneringen onbepaald worden uitgebreid, waarvoor het gevaar grooter wordt naarmate het aantal vergunningen wordt beperkt (12).

Moet niet worden toegelaten (45).

Sub 2°. (*Drankverkoop in treinen*).

Betwijfeld wordt of het internationaal verkeer zou worden geschaad door het niet verkrijgbaar stellen van sterken drank in treinen (12). Men moet de vergunning tot verkoop van sterken drank in treinen weigeren (45, 49).

Sub 3°. (*Drankverkoop aan militairen en in militaire cantines*).

In lijnrechten strijd met geest der wet. Waarom hetgeen elders geschiedt hier niet kan worden nagevolgd en waarom de wetgever niet bevoegd is den militairen autoriteiten regelen voor te schrijven, wordt niet begrepen (12).

Onbillijke concurrentie, dat het Rijk in zijne kazerne-cantines gelegenheid geeft tot verkoop van sterken drank zonder dat voldoening van vergunningsrecht geëischt wordt (2).

Artikel XX.

Art. 16, 1°.—3°. (*De strafbepalingen op clandestienen drankverkoop*).

Het politietoezicht zal den clandestienen drankverkoop in den vervolge evenmin kunnen verhinderen als tegenwoordig (25). Verscherping der strafbepalingen op den clandestienen verkoop geeft niets; de politie is niet bij machte de drankwetovertreeders op te sporen (1) en den clandestienen verkoop, die in hooge mate plaats heeft, tegen te gaan (2, 48). De kantonrechters zullen meer mededelijden met de overtreders krijgen (1).

De strafbepalingen leiden er toe, indien er niet de hand aan wordt gehouden, dat of velen de wet ongestraft overtreden, hetgeen den eerbied voor de wet vermindert, of wel, dat velen met gerecht en gevangenis in aanraking komen, wat niet gewenscht is (3, 4, 21, 26, 28). Laatstgenoemd argument wordt niet als afdoende beschouwd (51).

Worden gewaardeerd (78) en toegejuicht (5, 12, 56), want clandestiene drankverkoop is een kwaad, dat meer dan eenig ander aan de goede werking der Drankwet in den weg staat (52, 85, 98). Tegenover hen, wier vrijheid van handelen in het algemeen belang aan banden wordt gelegd en die tevens nog een zwaar vergunningsrecht hebben te betalen, is strenge toepassing der strafbepalingen noodig (39), en is strenge bestrijding van den clandestienen verkoop een eisch (45, 88).

Sub 3°.

Tegenover den grooten omvang van den clandestienen verkoop schijnt deze bepaling geenszins afdoende. Een der meest voorkomende en moeilijk te controleren overtredingen toch is verkoop per flesch in winkleneringen. Men late in 3° vervallen „en waarin dranken plegen te worden toegediend” (12). Toepasselijkverklaring op localiteiten, waarin eene andere winklenering wordt uitgeoefend, verdient overweging (56).

Sub 8°.

Een langere termijn dan één jaar is gewenscht. De facultatieve intrekking der vergunning zij bij recidive verplichting (12). De bepaling zal niet dat nut opleveren, hetwelk de Regeering er van verwacht (56).

Artikel XXVII. (*Vrije toegang tot alle dranklocaliteiten voor de opspoingsambtenaren*).

Uitbreiding van de macht der politie is eene eerste vereischte voor de goede werking der wet. De voorgestelde redactie is daarom eene verbetering. Noodzakelijk dat de ambtenaren van politie toegang hebben tot alle localiteiten waar vermoed kan worden, dat in strijd met de wet sterke drank wordt verkocht of in voorraad is (56).

Aanbrengen eener bepaling, dat de politie proces-verbaal kan opmaken, wanneer zij kan constateeren, dat in een lokaal, voor bierhuis bestemd, sterke drank aanwezig is (48).

De goede bedoeling der wijzigingen van art. 25 wordt gewaardeerd (78).

Instelling eener Rijksdrankwetinspectie wordt noodig geacht (99).

Artikel XXVIII. (*Voorrang van slijters boven 2 L. voor het verkrijgen van vergunning*).

Voor het verkrijgen van vergunning hebben de tegenwoordige slijters boven 2 L. een voorrang. Behalve één te 's Gravenhage (100, 102) zijn er in Amsterdam (en in andere plaatsen waarschijnlijk eveneens) geen werkelijke slijters, die uitsluitend boven 2 L. verkoopen (1, 42, 56). Alle groote slijters verkoopen ook bij de kleine maat (1, 55). Zij, die alleen slijter zijn boven 2 L., verkoopen clandestien bij kleinere hoeveelheden. Daartegen helpt ook niet de bepaling in art. 25 a „mits daar het drinken van sterken drank niet wordt toegelaten”, indien niet wordt bepaald, wie dat uit moet maken. Dat ondernemende lieden in de gauwigheid slijterijen boven 2 L. oprichten om daardoor een voorrang te verkrijgen voor eene latere vergunning, is niet onmogelijk (1). Ook zullen de tegenwoordige clandestiene verkoopters zich allen opgeven als slijters boven 2 L.; zij kunnen immers bewijzen, dat zij voortdurend sterken drank hebben ingeslagen (42). Aan simulateurs en clandestiene kleinverkoopers dus de voorrang (1, 55).

De regeling geeft eene premie aan den tot heden gedreven clandestienen verkoop (62).

Gedurende zeer geruimen tijd late men onverlet de bevoegdheid van hen, die thans handel drijven in sterken drank bij hoeveelheden van 2 tot 5 L. en daarboven (39).

Wenschelijk geachte aanvullingen van het wetsontwerp (niet onder bepaalde artikelen te brengen).

Bescherming van jeugdige personen tegen drankverleiding. Opneming van daartoe strekkende bepalingen gewenscht en noodzakelijk (47, 58, 59, 66, 67, 94—96, 101). Daartoe is noodig: 1°. het onder contrôle stellen van den bierverkoop; 2°. de bepaling, dat houders van localiteiten met vergunning tot verkoop van alcoholische dranken gehouden zijn te zorgen, dat personen beneden 18 jaar, zonder geleide van ouderen, niet in zoodanige lokalen aanwezig zijn, en dat die personen, onder geleide van ouderen in hunne lokalen aanwezig, geen alcoholische dranken gebruiken; 3°. verbod om personen beneden 18 jaar als werkracht in bedoelde lokalen te gebruiken (47, 59, 101).

Vrouwelijke hulp in tapperijen. Gevaar daaraan verbonden. Daartegen zou kunnen waken eene bepaling als van art. 7 Ontwerp Ned. Ver. tot afschaffing alcoholische dranken (12).

„Local option” en „local veto”. Opnemen van de zg. „local option” of „local veto” in de wet gewenscht (12, 49).

Voorschriften tegen ontduiken der wet door societeiten. Eene be-

paling gewenscht als van art. 15 bis ontwerp Ned. Ver. tot afsch. alcoholische dranken (12).

Brengen van bierhuizen onder de Drankwet. De bierhuizen ook onder de Drankwet te brengen, waardoor alle drankhuizen vergunningsrecht zullen moeten betalen. Stelt men dat recht niet te laag en tevens bepaalde eischen, waaraan alle drankinrichtingen moeten voldoen, dan zal het aantal drinkgelegenheden en tevens de clandestiene drankverkoop verminderen. Gebruik van sterken drank zal af-, die van bier toenemen, welke laatste drank dan de nationale volksdrank zal kunnen worden. Men verhooge dan tevens het invoerrecht op buitenlandsche bieren, ter bescherming van de binnenlandsche bierfabricage (23).

Strafbaarstelling van het koopen van sterken drank in clandestiene drankhuizen. Aanbrengen eener bepaling, waarbij strafbaar wordt gesteld degene, die, wetende dat eene localiteit geene vergunning bezit, aldaar sterken drank koopt, is zeer gewenscht tot het tegengaan van clandestienen verkoop (2, 42, 48).

Verkoop van sterken drank in de open lucht. Toekenning gewenscht van het recht aan den burgemeester om aan hen, die vergunning hebben, vergunning te verleenen tot verkoop van sterken drank bij festiviteiten in de open lucht (48).

Verbod tot verkoop van sigaren in localiteiten waar sterke drank wordt verkocht. Opneming van zoodanig verbod in de wet is gewenscht (87).

Het wetsontwerp worde zoodanig gewijzigd, dat met de belangen van hen, die het vergunningsrecht na 1881 hebben verworven, op afdoende wijze rekening zal worden gehouden (29).

Maatregelen te nemen tot verbetering van het politietoezicht in Amsterdam op inrichtingen, waar clandestien sterke drank wordt verkocht (6).

De Commissie van Rapporteurs vermeent door dit Verslag eenigermate voorzien te hebben in de behoefte aan een leidraad voor de Kamer bij de kennisneming van den inhoud der talrijke in hare handen gestelde adressen. Zij stelt als conclusie voor, dat de Kamer besluite dit Verslag te doen drukken en ronddelen en de adressen ter griffie neder te leggen ter inzage voor de leden.

Vastgesteld den 19den Februari 1901.

RINK.
DE VISSER.
TRUIJEN.
KERDIJK.
TYDEMAN.